

VZDIALENÁ SPRÁVA POČÍTAČA S OS LINUX

BEZPEČNÉ KOPÍROVANIE SÚBOROV A PRIEČINKOV PO SIETI POMOCOU SCP

Teoretická časť

SSH protokol primárne slúži na vzdialenú správu linuxového systému v textovom režime bezpečným spôsobom. Okrem toho ho ale môžeme použiť aj na bezpečný prenos súborov. Jedným z takýchto nástrojov je *scp* (Secure CoPy), ktorý sa používa podobe ako príkaz *cp* na lokálne kopírovanie súborov. *Scp* teda slúži na jednorazové kopírovanie súborov a priečinkov, pričom je vždy potrebné sa voči serveru autentizovať. Samotný prenos sa deje cez port 22, ktorý štandardne používa protokol *SSH*.

Pomôcky

Dva virtuálne stroje s CentOS 7 vytvorené vo *VMware vSphere*; jeden s názvom *SERVER*, druhý s názvom *CLIENT*. Úloha je určená pre jedného žiaka.

Úlohy

- Spustite obidva virtuálne stroje s CentOS 7, prihláste sa do ich grafického režimu ako *root*.
- Zistite, aké IP adresy dostali tieto stroje prostredníctvom DHCP; overte, že súhlasia s IP adresami, ktoré máte na obidvoch strojoch zapísané v súbore /etc/hosts.
- 3. Pingom overte, že stroje vedia navzájom komunikovať prostredníctvom IP adries aj hostiteľských mien.

Použitie tohto učebného materiálu je určené výhradne pre Duálne vzdelávanie realizované SPŠ elektrotechnickou Košice v spolupráci s Deutsche Telekom IT Solutions Slovakia.

Autor: J. Ploščica Verzia 3 Predmet: ZIL, 1. ročník

Strana 1 z 5

- 4. Na obidvoch strojoch vytvorte nové používateľské účty, na *clientovi* používateľa *cirok*, na *serveri* používateľa *slama*. Vytvorte im aj heslá.
- 5. Na počítači *client* sa odhláste z grafického režimu, prihláste sa doňho ako používateľ *cirok*. Na počítači *server* zmeňte v termináli identitu na používateľa *slama*.
- 6. V priečinku /tmp vytvorte priečinky a v nich neprázdne textové súbory podľa zadania:
 - a) na clientovi: priecinok1 v ňom subor11, subor 12 priecinok2 v ňom subor21, subor 22
 - b) na serveri: priecinok3 v ňom subor31, subor32 priecinok4 v ňom subor41, subor42
- 7. Kopírujte súbory a priečinky z *clienta* na *server* pomocou programu *scp* podľa nasledujúcich pokynov:
 - a) Na počítači *server* zapnite *Wireshark* a nechajte ho načúvať na sieťovej karte *ens192* aby ste si overili, že *scp* naozaj využíva protokol *SSH*.
 - b) Ako pracovný priečinok na *clientovi* si nastavte adresár /tmp/priecinok1.
 - c) Prekopírujte do domovského adresára používateľa slama nasledujúce súbory:
 - subor11 a uložte ho pod tým istým menom
 - subor12 a uložte ho pod menom subor33

Najskôr použite nasledujúci nesprávny príkaz (chýba v ňom dvojbodka):

scp subor11 slama@server

Vzdialený systém vás nepýtal heslo, lebo ste sa naňho nepripojili. *Scp* umožňuje aj lokálne kopírovanie, zobrazte si obsah pracovného priečinka na *clientovi* a potom z neho vymažte vytvorený súbor *slama* @server.

Použite postupne tento krát už správne príkazy:

scp subor11 slama@server:

scp subor12 slama@server:subor33

Overte, či ste splnili zadanie, t. j. či sa súbory s danými menami nachádzajú na počítači *server*. Taktiež si overte vo *Wiresharku*, že prenos prebiehal pomocou protokolu *SSH*. Okno programu *Wireshark* zavrite.

d) Ako pracovný priečinok na *clientovi* si nastavte adresár /tmp.

Použitie tohto učebného materiálu je určené výhradne pre Duálne vzdelávanie realizované SPŠ elektrotechnickou Košice v spolupráci s Deutsche Telekom IT Solutions Slovakia.

Autor: J. Ploščica Predmet: ZIL, 1. ročník
Verzia 3 Strana 2 z 5

- e) Prekopírujte do domovského adresára používateľa slama nasledujúce priečinky:
 - priecinok1 a uložte ho pod tým istým menom
 - priecinok2 a uložte ho pod menom priecinok5

Použite na to postupne príkazy:

scp -r priecinok1 slama@server:

scp -r priecinok2 slama@server:priecinok5

- f) Na serveri vytvorte v domovskom adresári používateľa slama priečinok s názvom priecinok10. Z clienta doňho prekopírujte obsah priečinka priecinok1 príkazom scp priecinok1/* slama@server:priecinok10
- g) Ako pracovný priečinok na *clientovi* si nastavte domovský priečinok používateľa *cirok*.
- h) Prekopírujte do domovského adresára používateľa slama nasledujúce súbory a priečinky:
 - subor21 a uložte ho pod tým istým menom
 - subor22 a uložte ho pod menom subor34
 - priecinok2 a uložte ho pod tým istým menom
 - priecinok1 a uložte ho pod menom priecinok6

Použite na to postupne príkazy:

scp /tmp/priecinok2/subor21 slama@server:

scp /tmp/priecinok2/subor22 slama@server:subor34

scp -r /tmp/priecinok2 slama@server:

scp -r /tmp/priecinok1 slama@server:priecinok6

- i) Prekopírujte do adresára /tmp na serveri súbory a priečinky podľa nasledujúcich pravidiel. (Na server sa prihlasujte ako používateľ slama, na clientovi sa nachádzate v domovskom priečinku používateľa cirok):
 - subor11 a uložte ho do podpriečinku priecinok3 pod tým istým menom
 - subor12 a uložte ho do podpriečinku priecinok4 ako subor35
 - priecinok1 a uložte ho priamo do /tmp pod tým istým menom
 - priecinok2 a uložte ho do podpriečinku priecinok3 pod menom priecinok7

Použitie tohto učebného materiálu je určené výhradne pre Duálne vzdelávanie realizované SPŠ elektrotechnickou Košice v spolupráci s Deutsche Telekom IT Solutions Slovakia.

Autor: J. Ploščica Predmet: ZIL, 1. ročník Verzia 3 Strana 3 z 5 Použite na to postupne príkazy:

scp /tmp/priecinok1/subor11 slama@server:/tmp/priecinok3 scp /tmp/priecinok1/subor12

slama@server:/tmp/priecinok4/subor35

scp -r /tmp/priecinok1 slama@server:/tmp

scp -r /tmp/priecinok2 slama@server:/tmp/priecinok3/priecinok7

- 8. Kopírujte súbory a priečinky zo servera na clienta pomocou programu scp, pričom scp spúšťate na clientovi. Postupujte podľa nasledujúcich pokynov:
 - a) Ako pracovný priečinok na *clientovi* si nastavte domovský adresár používateľa *cirok*. Na *server* sa budete pripájať opäť ako používateľ *slama*
 - b) Prekopírujte do domovského adresára používateľa *cirok* nasledujúce súbory:
 - subor31 a uložte ho pod tým istým menom
 - subor32 a uložte ho pod menom subor52

Použite na to postupne príkazy:

scp slama@server:/tmp/priecinok3/subor31 .
scp slama@server:/tmp/priecinok3/subor32 subor52

- c) Prekopírujte do domovského adresára používateľa *cirok* nasledujúce priečinky:
 - priecinok3 a uložte ho pod tým istým menom
 - priecinok4 a uložte ho pod menom priecinok8

Použite na to postupne príkazy:

scp -r slama@server:/tmp/priecinok3 .
scp -r slama@server:/tmp/priecinok4 priecinok8

- d) Prekopírujte do adresára /tmp na clientovi súbory a priečinky podľa nasledujúcich pravidiel. (Na server sa prihlasujte ako používateľ slama, na clientovi sa nachádzate v domovskom priečinku používateľa cirok):
 - subor41 a uložte ho do podpriečinku priecinok1 pod tým istým menom
 - subor42 a uložte ho do podpriečinku priecinok2 ako subor62
 - priecinok3 a uložte ho priamo do /tmp pod tým istým menom

Použitie tohto učebného materiálu je určené výhradne pre Duálne vzdelávanie realizované SPŠ elektrotechnickou Košice v spolupráci s Deutsche Telekom IT Solutions Slovakia.

Autor: J. Ploščica Predmet: ZIL, 1. ročník Verzia 3 Strana 4 z 5 priecinok4 a uložte ho do podpriečinku priecinok2 pod menom priecinok9

Použite na to postupne príkazy:

scp slama@server:/tmp/priecinok4/subor41 /tmp/priecinok1
scp slama@server:/tmp/priecinok4/subor42
/tmp/priecinok2/subor62

scp -r slama@server:/tmp/priecinok3 /tmp

scp -r slama@server:/tmp/priecinok4/tmp/priecinok2/priecinok9

- 9. Na stroji *CLIENT* sa odhláste z grafického režimu a prihláste sa doňho ako *root*. V termináli *servera* sa vráťte k superpoužívateľovi *root*.
- 10. Vymažte všetky vytvorené a skopírované priečinky v priečinku /tmp na clientovi a serveri, na clientovi odstráňte používateľský účet cirok, na serveri účet slama.

Autor: J. Ploščica Predmet: ZIL, 1. ročník Verzia 3 Strana 5 z 5